

Intervenció del president del Grup Parlamentari Socialistes-Units per Avançar, Miquel Iceta, al Ple del Parlament de Catalunya

Barcelona, 1 de març de 2018

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats,

La primera reflexió que vull compartir amb tots vostès gira al voltant de la idea de respecte.

Des del nostre grup parlamentari volem afirmar des del primer moment el nostre respecte envers totes les opcions polítiques representades en el Parlament.

Entre tots representem el poble de Catalunya, i Socialistes i Units per Avançar respectem, per tant, totes les expressions polítiques presents en el Parlament. A cap d'elles li neguem ni catalanitat ni caràcter democràtic. A totes elles oferim respecte i diàleg.

Crec que respecte per les persones, respecte per les idees, respecte a les institucions i respecte a la llei haurien de ser el millor punt de partida per una legislatura que hauria de ser ben diferent a l'anterior.

El respecte no implica condescendència, ni pretén dissimular discrepàncies. Les tenim i són profundes. Nosaltres no només no compartim el projecte independentista, sinó que creiem que perjudica el nostre país. Però respectem profundament els que pensen altrament.

Un respecte que han d'observar especialment els que tenen responsabilitats institucionals a qualsevol nivell. Sense oblidar mai que, sigui quina sigui la seva posició política personal, han de fer un esforç per representar a tothom, per tal de no malmetre la imatge de les institucions que són de tots.

M'adreço a la Cambra des de la responsabilitat i la consciència compartida que no estem fent la nostra feina.

Hem estat escollits com a diputats i diputades i cobrem per exercir aquesta funció, però portem ja un mes de retard en la investidura d'un nou president. Se segueix aplicant l'article 155 de la Constitució espanyola perquè no hi ha govern, a l'espera de l'acord entre els independentistes.

I ni tant sols corren els terminis.

I són moltes les persones que esperen la nostra resposta, les nostres propostes, la nostra tasca d'impuls i control al govern.

Ens esperen 162.742 menors que viuen en llars amb privació material severa. Infants tutelats que han passat nits als calabossos de la Ciutat de la Justícia, a l'Anatòmic Forense, i ara dormen als passadissos d'un Centre residencial d'Acció Educativa. 20.000 famílies que esperen cita per acollir-se a la Renda Garantida de Ciutadania. Milers de persones sense habitatge; un 25% dels desnonaments que es produeixen a Espanya tenen lloc a Catalunya. Algú ha de passar comptes pel nyap del concurs de l'ATLL, i algú hauria de suspendre l'increment de l'11,8% del preu de l'aigua per aquest any. Molts estudiants esperen que aprovem una moratòria en l'exigència del coneixement d'una tercera llengua, mentre no es posin els mitjans efectius per fer-ho possible. Som la Comunitat Autònoma amb les llistes d'espera més llargues en matèria d'ajuts a la dependència. També estan creixent les llistes d'espera per a les intervencions quirúrgiques, els serveis d'urgències dels hospitals estan col·lapsats, tenim persones ateses als passadissos. Són problemes dels que se'n parla poc. I no tenim un govern que els abordi i al que instar a l'acció.

L'absència de govern perjudica l'economia. I la paràlisi política genera inestabilitat, desigualtat, erosió dels drets socials i pobresa. Els més febles són finalment els més perjudicats.

7 milions i mig de catalans i catalanes desitgen que ens posem en marxa. Necessitem un govern. Un govern que es faci càrrec dels problemes, que governi

pels set milions i mig de catalans. I la darrera reunió del govern de Catalunya es va produir el 24 d'octubre de l'any passat. Fa massa temps.

És hora que un nou govern, pensi el que pensi sobre el futur de Catalunya, se'n cuidi dels problemes i els anhels del conjunt dels catalans, no només d'una part.

Estic pensant en els ciutadans que segueixen amb inquietud i estupor les negociacions a porta tancada per part d'aquells que s'omplen la boca de democràcia, de participació i de transparència.

A dia d'avui no sabem quants presidents tindrem, quants de veritat o quants de fireta. I de vegades hem vist més dificultats per decidir sobre qui ha de manar a TV3 que sobre qui ha de presidir la Generalitat.

Set milions i mig de catalans tenen dret a que el Parlament es dissolgui si en un termini raonable no es posa en marxa la legislatura.

Crec que ningú no es mereix el que està passant, hagi votat el que hagi votat.

Com a mínim hem de posar en marxa el rellotge. I per això hem presentat una proposta de resolució que, sense atribuir responsabilitats a ningú, pretén proporcionar certesas a tothom.

També hem presentat un recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional, en defensa dels nostres drets com a diputats i diputades, que són també els drets de la ciutadania a la que representem. Ho farem sempre que calgui.

Però ens estimaríem més que fos una decisió del Ple del Parlament la que desbloquegés la situació, acollint-nos al que els lletrats de la Cambra deien quan apuntaven a un "acte equivalent a la primera votació d'investidura" com a mecanisme per posar en marxa el rellotge, ja que la votació d'investidura no s'ha produït, com diu la nostra llei, deu dies després de constituït el Parlament.

Des del primer dia vàrem afirmar la nostra posició política en aquest inici de legislatura: En primer lloc, Parlament i Govern haurien d'actuar permanentment en el marc constitucional i estatutari vigent, respectant els mecanismes legals i les majories necessàries per reformar-lo.

En segon lloc, sembla convenient no elegir persones que no puguin exercir en plenitud les seves responsabilitats, com a forma d'evitar que la legislatura quedi hipotecada pels procediments judicials en curs.

Finalment, en tercer lloc, cal constituir un govern estable capaç d'assegurar una gestió eficient de les competències i els recursos de la Generalitat i d'obrir una negociació amb les institucions de l'Estat.

La nostra proposta de resolució recull aquests criteris.

Hem hagut de combatre la peregrina idea d'una investidura a distància o per delegació, i també la broma d'un govern telemàtic.

Aprofito per dir que considerem inapropiades les candidatures a president o per ser membres del govern de persones que estiguin immerses en un procediment judicial obert, estiguin o no en presó preventiva.

Respectem la presumpció d'innocència, però no creiem que aquestes persones puguin dedicar-se en plenitud a les tasques que se'ls pretén encomanar, que exigeixen una total disponibilitat i la màxima llibertat d'acció. Lògicament els afectats han de concentrar-se en la preparació de la seva defensa i això, per molts motius, pot limitar la seva capacitat d'actuació. I la nostra obligació com a diputats és dotar el nostre país d'institucions el màxim d'eficaces possible.

A més, la decisió d'encomanar tasques de govern a persones afectades per un procés judicial, es vulgui o no, assenyalarà una continuïtat o una discontinuïtat amb respecte de l'anterior legislatura. I en això volem ser especialment clars: des

del nostre punt de vista no té cap sentit reeditar, ni que sigui simbòlicament, una via que ha fracassat.

De fet, si considerem que el procés comença amb les eleccions del 2012 és difícil rebatre que en aquests anys no s'ha produït cap avenç en matèria d'autogovern ni de finançament. Cap nova competència, ni més recursos, ni més inversions, ni cap gran projecte.

I si fem el balanç de l'anterior legislatura, és obvi que la via unilateral i il·legal ha fracassat. No té sentit parlar de recuperar una república que no va néixer i que ens ha deixat un país més dividit i més pobre, amb unes institucions intervingudes i amb el prestigi greument erosionat.

Es van prometre coses que no es podien complir. I que se sabia que no es podrien complir. D'això se'n diu engany. I alguns s'han vist obligats a reconèixer-ho, bé davant del jutge, bé davant d'un micròfon.

No hi havia res preparat, no hi havia suports internacionals. La decisió de fer un referèndum, que després de sentir declaracions en seu judicial ja no sabem si era real o simbòlic, i de fer una declaració unilateral d'independència, que després de sentir declaracions en seu judicial ja no sabem si era real o simbòlica, ha tingut enormes costos polítics, econòmics, socials i personals.

Els demanem que respectin el principi de realitat. La única legitimitat democràtica, i no en reconeixem cap altra, emana d'aquest Parlament i està emparada per l'Estatut i la Constitució, com molts han reconegut i assumit davant del jutge. Ni Consells de la República, ni assemblees d'electes, ni actes simbòlics a Brussel·les no poden substituir aquest Parlament i el president i el govern sorgits de la Cambra. No creïn òrgans que només els representen a vostès mateixos, com si a la seva República només hi cabessin vostès.

És més, el desdoblament institucional que alguns semblen pretendre no pot fer altra cosa que erosionar les nostres institucions de veritat: les institucions d'autogovern emparades per l'Estatut i la Constitució. Cal ser clars al respecte.

Qualsevol intent de construir una legitimitat paral·lela, encara que es pretengui simbòlica, que seria reconeguda per una part de la ciutadania catalana i seria negada per les lleis i per una altra part de la ciutadania, està abocada al fracàs i ens endinsa encara més en el conflicte. Per superar-lo, el que cal és reconstruir el consens democràtic al voltant de les institucions de tota la ciutadania catalana, i construir el futur plegats a partir d'aquí. Començant pel respecte i seguint per la reconciliació, per obrir un camí de reformes. Respecte, reconciliació i reformes haurien de presidir aquesta nova legislatura.

Els dies 6 i 7 de setembre es van trencar en aquest hemicicle massa coses. La imposició de criteris de part per sobre de reglaments i de lleis, trepitjant el dret de les minories, va ser el preludi d'un desastre que no podia acabar sinó en intervenció de les institucions d'autogovern per part de l'Estat. Molts ho havíem advertit. I per això aquesta legislatura ha d'emprendre un camí ben diferent.

Trencar amb la legalitat ens ha portat al 155. I tampoc no volem deixar d'assenyalar la responsabilitat dels que no han estat capaços d'obrir una via de diàleg i de negociació, dels que només han sabut traslladar el problema a la justícia i no han sabut donar altra resposta que la repressió policial. Però torno a reclamar l'acceptació del principi de realitat: el reconeixement de la primacia de l'Estatut i la Constitució per part dels dirigents polítics que han declarat davant del jutge hauria de ser un bon punt de partida per assegurar que aquesta legislatura serà ben diferent de l'anterior.

Creiem que aquesta legislatura s'hauria d'iniciar pensant en el conjunt dels ciutadans i no només en una part, per nombrosa que sigui. Des del nostre punt de vista no podem abordar la qüestió de les relacions entre Catalunya i la resta d'Espanya sense reconèixer que primer cal promoure un gran acord al respecte entre els catalans. Un acord que avui per avui no existeix.

No hi ha dubte que les forces independentistes tenen una majoria parlamentària que les habilita a governar si acorden un govern, un president i qui mana sobre TV3, però en canvi no hi ha un mandat democràtic per la independència. Un

mandat que, d'altra banda, mai no podria reeixir de forma unilateral i il·legal com ja s'ha comprovat.

De fet, si el que es vol és canviar el marc institucional, cosa ben legítima, cal fer-ho a través de mecanismes de reforma que passen necessàriament per les Corts Generals en un procés que cal iniciar al Parlament comptant amb una majoria d'almenys dos terços de la Cambra. I no hi ha dos terços del Parlament ni de la societat disposats a avançar en un procés constituent ni en la redacció de la Constitució de la República Catalana. Ho saben vostès i ens ho acaba de recordar el darrer estudi del CEO. No cal insistir-hi.

La tradició catalanista que compartim amb molts es basa en la defensa de la unitat civil i de la cohesió social. I no està de més recordar que, de vegades, voler accelerar trencant consensos el que provoca són reaccions en sentit contrari. I la polarització que ha provocat el debat sobre la independència n'és una bona mostra. Facin el favor de llegir bé els resultats electorals, no és tan difícil.

Reitero la nostra convicció que la divisió de la societat catalana en dos blocs enfrontats, incapaços de dialogar entre ells, no sols no ens farà avançar sinó que ens està fent retrocedir. Per això intentarem no caure en cap temptació frontista i ens comprometem a col·laborar amb tots aquells que comparteixin aquesta convicció.

Creiem que Catalunya està en condicions d'assolir major cotes d'autogovern, un millor finançament, i un paper actiu en la transformació d'Espanya i d'Europa. Tot plegat a través d'un camí de diàleg, negociació i pacte. Però com els deia això requereix abans de res un acord entre els catalans, un acord molt majoritari.

I estem sentint parlar molt de candidats a la presidència, de candidats a ser consellers i conselleres, de qui vol manar sobre TV3, però no estem sentint parlar gens sobre quina política es vol fer.

I la primera pregunta a fer-nos és ben senzilla: s'accepta el marc legal vigent o no. Caldria acabar amb aquesta situació tan peculiar en la que massa gent diu

una cosa en públic i una altra en privat. Del mateix fet corren massa versions: la del whatsapp dels convençuts, la dels mitjans de comunicació, la que es fa davant del jutge i la que es confessa en privat.

Potser les esmenes presentades per la CUP tenien la virtut d'aclarir les veritables intencions de tothom. Això va de continuar la lògica de l'anterior legislatura? O cerquem entre tots una altra sortida després de veure el fracàs, els enormes costos i els riscos de la República virtual, unilateral i il·legal?

Després lògicament vindran les preguntes sobre prioritats i orientacions concretes de les diverses polítiques sobre les que la Generalitat té competències.

I també sobre la disposició a obrir un diàleg Catalunya endins primer i Catalunya enfora després.

El nostre grup està disposat a qualsevol esforç, a qualsevol sacrifici en benefici de la necessària reconciliació. Però volem ser molt clars: només el respecte a la legalitat proporciona la base sobre la que construir i eixamplar consensos.

En aquest sentit votarem a favor de les propostes de resolució de la resta de grups llevat de la de Junts per Catalunya que conté massa elements de continuïtat amb l'anterior legislatura que voldríem ben aviat oblidar i superar.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.